TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjïelte

Temaplan for Trondheim kulturskole 2026-2030

Innholdsfortegnelse:

1. Forord 4
2. Innledning 5
3. Dagens situasjon og utviklingstrekk 7
3.1. Undervisningstilbudet 7
3.2. Den kulturelle skole- og barnehagesekken (DKS) 7
3.3. Undervisningstilbudets organisering 7
3.4. Ulikhet i deltakelse 8
3.5. Samarbeid med andre aktører 9
3.6. Tilknytning til oppvekst 9
3.7. Inkludering og mangfold 9
3.8. Oppsummering - Dagens situasjon og utviklingstrekk 10
4. Ambisjoner for undervisningstilbudet 10
4.1. Kjernetilbudet 10
4.1.1. Tilrettelagte tilbud 11
4.2. Fordypningstilbudet 11
4.3. Breddetilbudet 11
4.3.1. Kulturdag 12
4.3.2. Fargespill Trondheim 13
4.3.3. Andre breddetilbud 13
4.3.4. Mål for planperioden 13
5. Kulturskole for alle 14
5.1. Tiltak for tilgjengelighet og inkludering 14
5.2. Mål for planperioden 15
6. Kulturskolens arealbehov 15
6.1. Nåværende arealbruk 15
6.2. Kvalitet og standarder for lokaler 16
6.3. Arealstruktur 16
6.4. Behov for lokaler 16
6.4.1. Tilrettelagte lokaler 16
6.4.2. Arbeidsplasser for ansatte 17
6.5. Samarbeid med frivilligheten 17
6.6. Mål for planperioden 17
7. Medvirkning, innovasjon og samarbeid 17
7.1. Medvirkning 17
7.2. Innovasjon 18
7.3. Samarbeid med oppvekst og utdanning (OU) 18
7.4. Samarbeid med universitets- og høyskolesektoren (UH) 18
7.5. Mål for planperioden 19
8. Den kulturelle skole- og barnehagesekken i Trondheim 19
8.1. Trondheim videreføres som direktekommune 19
8.2. Programmeringsprosessen i Den kulturelle skole- og barnehagesekken 20
8.3. Tilbudet til skolene og barnehagene 20

8.4. Stimuleringsmidler 21
8.5. DKS, byens kulturinstitusjoner og Falstadsenteret 21
8.6. Kulturkontakter i skoler og barnehager 21
8.7. Transport 21
8.8. Tilgjengelighet 21
8.9. Barn og unges medvirkning 21
8.10. Mål for planperioden 21
9. Oppsummering og prioriterte tiltak 21

1. Forord

Kulturskolen er en sentral arena der mange barn og unge får sitt første møte med kunst og kultur. Her får de mulighet til å utvikle sine kreative evner, uttrykke seg og oppleve mestring. For mange er kulturskolen et viktig fellesskap ved siden av den ordinære skolehverdagen, der de finner motivasjon, tilhørighet og rom til å utforske hvem de er. Vi vet at kunst og kultur bidrar til læring og mestring langt ut over det kunstfaglige området, og at dette gir verdifulle ressurser i møte med andre deler av livet.

Alle barn og unge skal ha mulighet til å delta i kunst- og kulturaktiviteter de er interesserte i, og møte kunst og kultur av høy kvalitet. Temaplan for kulturskolen 2026–2030 viser hvordan Trondheim kommune vil videreutvikle kulturskolen for å nå disse ambisjonene.

Kulturskolen er både et bredde- og et fordypningstilbud. Gjennom sitt fordypningstilbud spiller den en sentral rolle i å utvikle talenter og rekruttere til høyere kunstutdanning og profesjonelle kunst- og kulturfag. Slik bidrar den til å sikre fremtidens utøvende kunstnere og musikere og til et levende kunst- og kulturliv av høy kvalitet.

Kulturskolen er også en sentral ressurs i lokalsamfunnet. Gjennom rollen som kulturelt ressurssenter og samarbeidspartner for skoler, frivilligheten og det profesjonelle kunst- og kulturlivet styrker den både det lokale kulturlivet og grunnlaget for kulturell næring og verdiskaping.

I en tid preget av økende polarisering og utenforskap er det viktig å utnytte det fulle potensialet som ligger i kulturskolen. Den store etterspørselen etter kulturskolens tilbud i Trondheim kommune viser hvilken betydning kulturskolen har for barn, unge, familier og lokalsamfunnet som helhet. Derfor har Trondheim kommune tydelige ambisjoner for kulturskolens videre utvikling. Disse kommer til uttrykk både i Leangenerklæringen og i denne temaplanen.

Kulturskolen skal være en integrert del av kommunens samlede oppvekst- og kulturtilbud, med et tett samarbeid med grunnskoler, barnehager, universitetsmiljøet og helse- og omsorgstjenestene. Gjennom ordninger som kulturdag i skolen og Den kulturelle skole- og barnehagesekken skal flere barn og unge få møte kunst og kultur av høy kvalitet. Samtidig skal flere barn og unge få plass i kulturskolen, og samarbeidet med andre kulturaktører skal bidra til et mangfoldig og tilgjengelig tilbud for hele byen.

Denne temaplanen legger retning for hvordan kulturskolen skal utvikles de kommende årene, slik at enda flere barn og unge får mulighet til å oppleve mestring gjennom kunst og kultur.

Live Kroknes Berg
Byråd for kultur, idrett og friluftsliv

2. Innledning

Denne temaplanen legger føringer for Trondheim kulturskoles virksomhet i perioden 2026–2030. Den bygger på nasjonale og lokale føringer, tidligere temaplaner og innspill fra ansatte, elever, foresatte og samarbeidspartnere. Trondheim kommune er, i henhold til opplæringslova § 26-1 og § 26-2, forpliktet til å tilby kulturskole. Den overordnede målsettingen for temaplanen er at flere skal ha mulighet til å delta i kulturskolens tilbud. Visjonen «Kulturskole for alle» handler om sosial bærekraft. Dette innebærer mulighet for deltakelse uavhengig av økonomi, bosted, funksjonsevne, sosial eller etnisk bakgrunn, og kan kobles til FNs bærekraftsmål om redusert ulikhet (mål 10) og god utdanning (mål 4).

Kulturskolen er en viktig del av Trondheims kunst- og kulturøkosystem, både som rekrutteringsarena for framtidens kunstnere og kulturarbeidere, en samarbeidspartner for frivillige og profesjonelle aktører, og som en del av infrastrukturen som bidrar til å opprettholde og videreutvikle et levende kulturliv i Trondheim.

Gjennom opplæring i kunst og kultur bidrar kulturskolen til inkludering, mestring og tilhørighet og er dermed viktig i arbeidet med å motvirke utenforskap blant barn og unge. Som en lokal aktør med tett samarbeid med grunnskolen, frivilligheten og andre kommunale tjenester, bidrar kulturskolen til å realisere Trondheimsløftets mål om en mangfoldig by med sterke fellesskap.

Temaplanen er et strategisk styringsdokument og skal bidra til kommunens samlede samfunnsutvikling. Hovedtiltakene er begrunnet i hvilke samfunnsutfordringer i Trondheim de skal bidra til å løse, hvilke målgrupper som prioriteres, og hvilke samfunnseffekter kommunen forventer å oppnå. Tiltakene er beskrevet i kapittel 8 med en kort begrunnelse.

Temaplanen er forankret i følgende internasjonale, nasjonale og lokale styringsdokumenter:

Nasjonale og internasjonale føringer:

- **FNs bærekraftsmål** er sentrale, særlig Mål 3 (God helse og livskvalitet), Mål 4 (Utdanning av høy kvalitet), Mål 10 (Mindre ulikhet), Mål 11 (Bærekraftige byer og lokalsamfunn) og Mål 17 (Samarbeid for å nå målene).
- **Kulturskolens rammeplan "Kulturskole for alle"**, som gir nasjonale anbefalinger for kulturskolens innhold og organisering, og understreker viktigheten av inkludering og tilgjengelighet. Den legger opp til at kulturskolene skal ha bredde-, kjerne- og fordypningsprogram.
- **Barns rett til kulturdeltakelse og kunstnerisk ytringsfrihet**, slik det fremheves i Stortingsmelding 18 Oppleve, skape, dele (2020-2021) og FNs barnekonvensjon.
- **Kunst og kulturs betydning for demokrati, danning og fellesskap**, jf. Stortingsmelding 8 Kulturens kraft (2018-2019).
- **Tverrsektorielt samarbeid og helhetlig støtte til barn og unge**: Vektlegges i Stortingsmelding 6 Tett på (2019-2020) og Stortingsmelding 34 Fellesskap og mestring (2022-2023). Kulturskolen skal være et tverrgående tema i kommunal planlegging, inkludert innen oppvekst og integrering.
- **Kreative uttrykk og digitale kulturformer** som viktige arenaer for læring, fellesskap og utfoldelse, i tråd med regjeringens strategi Tid for spill (2024-2026).

- **Den kulturelle skole- og barnehagesekken (DKS)**: Et samarbeid mellom kultur- og utdanningssektoren. Trondheim kommune har totalansvar som direktekommune for DKS i sin kommune.

Regionale og kommunale føringer:

- **Handlingsplan for barn og unges fritid - Trøndelag fylkeskommune.** Planen omhandler barn og unges fritid. Planen vektlegger sosial bærekraft og like livssjanser gjennom deltakelse i kultur og fritid.
- **Kommuneplanens samfunnsdel - Trondheimsløftet - Trondheim kommune** har et hovedmål om at kommunen skal legge FNs bærekraftsmål til grunn i all samfunns- og arealplanlegging og bidra til en bærekraftig samfunnsomstilling. Planen setter visjonen om en by hvor vi sammen skaper fremtiden uten at det går på bekostning av kommende generasjoner. Et sentralt hovedmål i dette løftet er at Trondheim skal være en mangfoldig by med et sterkt fellesskap. Dette innebærer en ambisjon om at alle, uavhengig av bakgrunn som alder, kjønn, funksjonsevne, etnisitet, kulturbakgrunn, helse eller levekår, skal føle seg inkludert og kunne delta. Ved å forebygge utenforskap og ulikhet skaper kulturskolen samfunnsgevinster og forsterker kommunens arbeid for sosial bærekraft.
- **Kommunedelplan for kunst og kultur - Trondheim kommune (2019-2030)**: Er styrende for kommunens kulturtilbud, med mål om at kunst og kultur skal være en drivkraft for byutviklingen og sikre "Kultur for alle" innen 2030. Planen knytter kulturpolitikken til bærekraftsmålene og vektlegger inkludering, mangfold, ivaretakelse av kulturarv (inkl. samisk), etablering av kulturskolesentre i bydelene, og samarbeid med kulturlivet.
- **Temaplanen Stein Saks Papir** er et sentralt virkemiddel for å realisere Trondheimsløftet spesifikt for barn og unges oppvekstmiljø. Den understreker at ansvaret for barn og unges oppvekst er et felles ansvar, og at utfordringer skal forstås, forklares og løses i fellesskap i samarbeid mellom tjenestene. Planen fremhever behovet for å styrke arbeidet med forankring i forskning, kunnskap og erfaringer fra barn og unge, og for å utvikle kunnskapsbasert praksis gjennom samarbeid med blant annet NTNU og andre kompetansemiljøer. Sentralt står også prinsippet om «samskaping», hvor løsninger utvikles i samarbeid med innbyggerne, for eksempel ved å involvere barn og unge i utviklingen av nye kurs eller arrangementer.

De politiske føringene og ambisjonene danner grunnlaget for denne temaplanen. Samarbeid er en grunnleggende verdi for Trondheim kommune. Gjennom samskaping med kommunens øvrige tjenester, grunnopplæringen, frivillige aktører og det profesjonelle kulturlivet skal kulturskolen bidra til å gi et helhetlig tilbud til barn og unge.

Vedlagt temaplanen ligger en beskrivelse av konkrete tiltak som kan iverksettes for å realisere ambisjonene i Temaplanen.

De neste kapitlene vil gi innsikt i dagens situasjon, belyse muligheter og utfordringer, samt legge fram tiltak som kan bidra til å realisere visjonen om en inkluderende kulturskole i en mangfoldig og bærekraftig by.

3. Dagens situasjon og utviklingstrekk

Trondheim kulturskole tilbyr undervisning i et bredt spekter av kunstfag for barn og unge i alderen 0–20 år i hele kommunen. Det er ingen øvre aldersgrense på kulturskolens tilrettelagte tilbud. I tillegg har kulturskolen ansvaret for Den kulturelle skole- og barnehagesekken i Trondheim. Dette kapittelet gir en oversikt over dagens situasjon for Trondheim kulturskole, basert på tilgjengelige data.

3.1. Undervisningstilbudet

Kulturskolen tilbyr undervisning i 54 ulike kunstfag. Tilbudet er organisert i tre hovedområder:

- Musikk: Instrumentalopplæring, sang og ensemblevirksomhet
- Scenekunst: Teater, dans, sirkus og parkour
- Visuell kunst: Tegning, maling, skulptur, film og andre visuelle uttrykk

Per 1. oktober 2025 hadde kulturskolen 5 392 elevplasser, med ytterligere 1 480 barn og unge på venteliste. Dette indikerer for Trondheim kommune en sterk etterspørsel etter kulturskolens tilbud.

3.2. Den kulturelle skole- og barnehagesekken (DKS)

I tillegg til undervisningstilbudet forvalter kulturskolen Den kulturelle skole- og barnehagesekken. DKS sikrer at alle barn i Trondheim får møte profesjonell kunst og kultur innenfor musikk, scenekunst, litteratur, kulturarv, film og visuell kunst. Gjennom et tett samarbeid med byens kulturliv tilbyr DKS et omfattende kunst- og kulturprogram for byens barn og unge. I 2025 ble det gjennomført over 1 700 enkeltarrangementer for grunnskoleelever og barnehagebarn i Trondheim kommune.
Den kulturelle skolesekken er i hovedsak finansiert gjennom statlige spillemidler.
Den kulturelle barnehagesekken er finansiert gjennom barnehagenes kvalitetsmidler.

3.3. Undervisningstilbudets organisering

Undervisningen foregår på ulike arenaer, som:

- 45 av byens 56 grunnskoler
- bydelsvise kulturskolesentre
- sentrum: Olavshallen (musikk og tilrettelagt undervisning), og Kjøpmannsgata (visuell kunst)

Hoveddelen av undervisningen finner sted i elevenes nærmiljø, spesielt for de yngste barna. I dag tilbys ikke alle fag ved alle skoler. Gjennom kulturskolesentre i bydelene sikres tilbudsmangfoldet. Dessverre er det ikke kulturskolesentre i alle bydeler. Dette betyr at selv om undervisningen i hovedsak tilbys i elevenes nærmiljø, har ikke alle barn og unge tilgang til alle tilbud i sin bydel.

Bydelsvise kulturskolesentre defineres som steder hvor alle kunstfag tilbys i lokaler som er tilpasset kulturskolens behov. Etablering av kulturskolesentre i alle bydeler ville kunne sikre en mer mangfoldig fagtilgang uavhengig av bosted. En konkret utfordring er mangelen på lokaler for scenekunstfagene, tilrettelagte tilbud, formidlingslokaler og arbeidsplasser til ansatte i et sentralt kulturskolesenter. I dag mangler flere bydeler et kulturskolesenter:

Bydelsvise kulturskolesentre	Status
Byåsen/Ila	Byåsen skole
Byneset	Spongdal skole*
Charlottenlund/Ranheim	Ranheim skole*
Heimdal/Saupstad	Huseby skole
Klæbu	Sørborgen skole*
Moholt/Singsaker	Mangler
Nardo/Risvollan	Nidarvoll/Sunnland skoler
Rosenborg/Lade	Mangler, uavklart - Smeltverket skole
Tiller	Mangler, uavklart - Tonstad skole
Sentrum	Mangler

* På disse sentrene er ikke alle fagtilbud representert, og/eller det mangler egnede arealer til undervisning eller for- og etterarbeid.

Bydel	Elevtall i bydelen (2024)	Elevplasser fra bydelen	Unike elever fra bydelen	Deknings grad	TK-elever som får undervisning i bydelen	Ant. elever fra bydelen på venteliste
Tiller	3363	334	288	8,6%	222	90
Heimdal/Saupstad	4543	424	375	8,3%	481	120
Sentrum	1970	359	273	13,9%	1097	78
Moholt/Singsaker	3036	500	402	13,2%	365	141
Charlottenlund/Ranheim	4506	761	631	14,0%	617	182
Byneset	600	115	94	15,7%	72	29
Nardo/Risvollan	2474	573	474	19,2%	516	156
Klæbu	763	118	101	13,2%	127	10
Byåsen/Ila	5675	1307	1035	18,2%	1201	408
Rosenborg/Lade	2910	717	580	19,9%	644	203

Deltakelse i prosent per bydel:* Dekningsgrad omfatter både grunnskoler og videregående skoler

3.4. Ulikhet i deltakelse

Den typiske kulturskoleeleven er, ifølge Kulturskolerapporten 2019, et barn eller en ungdom fra en ressurssterk familie med høyt utdannede og kulturinteresserte foreldre. Samme rapport peker også på at få kjenner til kulturskolen – noe som påvirker både hvor mange og hvem som deltar.

Elevdeltakelsen i kulturskolen er ulikt fordelt mellom kjønnene. Per i dag er forholdet ca. 60 % jenter og 40 % gutter.

Visjonen om en kulturskole for alle forutsetter at verken økonomi eller bosted skal være et hinder for barns deltakelse. Kulturskolen finansieres i hovedsak av kommunen, med skolepenger som et tillegg. I Trondheim er skolepengene i 2025 på 4 760 kroner per elev, mens de nasjonale driftskostnadene per elev ligger på rundt 20 000 kroner (SSB 2023).

Kulturskolen tilbyr friplass- og moderasjonsordninger. I dag tilbys familier med inntekt under 4G (546 196 kroner) friplass.

Ordningen ble innført 1. august 2026. Tidligere ordningen var fastsatt til 400 000 kroner. Sammenholdt med levekårsutfordringer og antallet familier med lav inntekt framsto antallet søknader og innvilgede friplasser som lavt under gammel ordning. Den nye ordningen antas å treffe flere familier da den er regulert etter grunnbeløp samt at søknadsordningen forenkles.

3.5. Samarbeid med andre aktører

Kulturskolen samarbeider med en rekke partnere. Dette styrker både kvalitet og tilgjengelighet:

- Vi samarbeider med oppvekst og utdanning (barnehage og skole) om:
    - sambruk av lokaler og arealplanlegging
    - Kulturdag – et bærekraftig program der kulturskolelærere bidrar til de praktisk-estetiske fagene i grunnskolen
    - Fargespill
    - Den kulturelle skole- og barnehagesekken
    - kompetanseutvikling
- frivillige aktører og organisasjoner (skolekor, korps og orkester m.fl.)
- profesjonelle aktører: NTNU, DMMH, kunst- og kulturinstitusjoner
- andre kommunale tjenester

Flere av kulturskolens viktigste resultater skapes i samspill med frivillige og profesjonelle aktører. I planperioden må kulturskolen derfor ikke bare etablere nye samarbeid, men også vedlikeholde, videreutvikle og forankre eksisterende nettverk og samarbeidsrelasjoner som allerede bidrar til kvalitet, rekruttering og lokal kulturbygging.

3.6. Tilknytning til oppvekst

Kulturskole er et skoleslag. Kulturskolen i Trondheim har fram til juni 2024 vært organisert under oppvekstområdet (OU) og har derfor vært en del av kommunens kompetanseutviklingsløp for barnehage og skole. Dette har bidratt til tett samarbeid mellom kulturskole, barnehage og skole. Selv om kulturskolen nå er organisert under kultur, idrett og friluftsliv (KIF), videreføres samarbeidet gjennom en avtale mellom byrådsområdene.

3.7. Inkludering og mangfold

Kulturskolen har som mål å nå alle barn og unge – uavhengig av sosioøkonomisk, språklig eller kulturell bakgrunn. Det arbeides blant annet med informasjonstilgang, rekruttering mot flerspråklige familier, moderasjonsordning og utvidelse av kulturskolens tilbud rettet mot innbyggere med funksjonsvariasjoner.

Kulturskolen ønsker et mangfold blant de ansatte som reflekterer dagens samfunn, i tråd med Trondheim kommunes “Handlingsplan for et mangfoldig arbeidsliv i vår organisasjon”.

3.8. Oppsummering - Dagens situasjon og utviklingstrekk

Trondheim kulturskole tilbyr et mangfoldig og bredt fagtilbud. Innhentet materiale viser at sosial- og andre former for ulikhet, geografisk skjevfordeling og mangel på tilrettelagte lokaler fortsatt begrenser tilgangen for mange barn og unge.

Utfordringer:

- behov for flere elevplasser for å redusere ventelistene
- behov for å utvikle flere kulturskolesentre for å sikre geografisk likeverd og møte økte elevtall
- behov for å redusere økonomiske barrierer gjennom moderasjons- og friplassordninger
- behov for å styrke samarbeidet med barnehage og skole, og andre kommunale tjenester
- behov for å videreutvikle kvaliteten og tilgjengeligheten i både bredde- og fordypningstilbud
- behov for å etablere et kulturskolesenter i midtbyen
- behov for å forbedre tilbudene til mennesker med nedsatt funksjonsevne

4. Ambisjoner for undervisningstilbudet

Dette kapittelet presenterer Trondheim kommunes ambisjoner for kulturskolen. Undervisningstilbudene er delt inn i tre hovedområder: kjerne-, fordypnings- og breddetilbudet.

4.1. Kjernetilbudet

Kjernetilbudet er kulturskolens individuelle og gruppebaserte opplæring innen musikk, scenekunst (dans, teater, sirkus og parkour) og visuelle kunstfag. Kjernetilbudet er skolens største virksomhetsområde, og det er dette flest elever og foresatte forbinder med kulturskolens tilbud.

Kulturskolen har sterke og utviklingsorienterte fagmiljøer innen musikk, visuell kunst, scenekunst og en egen tilrettelagt avdeling. Målet er å videreutvikle tilbudene i takt med elevenes interesser og nye kunstneriske uttrykk. Opplæringen skal holde høy faglig og pedagogisk kvalitet, være langsiktig, og tilpasses den enkelte elevs behov og utviklingsnivå.

Kjernetilbudet er også en viktig kulturbærer. Kulturskolen skal formidle og forvalte både nasjonale og internasjonale kunst- og kulturuttrykk, inkludert urfolks- og minoritetskulturer. Tilbudet skal favne både elever som ønsker å utforske kunst som hobby, og de som har ambisjoner om en profesjonell karriere innen kunst- og kulturlivet.

I planperioden skal kulturskolen arbeide mer målrettet for bedre kjønnsbalanse i deltakelsen, inkludert rekruttering av flere gutter til relevante tilbud.

Et sentralt mål for planperioden er å styrke tilgangen til kjernetilbudet for flere. Dette innebærer å utjevne geografiske og faglige skjevheter, opprette tilbud for yngre elevgrupper, samt sikre likeverdig tilgang i alle bydeler. Kulturskolen skal videreutvikle samarbeid med frivillige lag og organisasjoner – særlig skolekor, skolekorps og orkestre – som bidrar til rekruttering, kvalitetsutvikling og lokal kulturbygging. Samarbeid gir ringvirkninger som styrker kulturlivet i hele Trondheim.

I utviklingen av nye tilbud vil kulturskolen vurdere samarbeid med bibliotek og skolebibliotek som arena for skapende aktivitet og formidling, samt utvikling av tilbud

innen skrivekunst/tekst og tegneserie.

4.1.1. Tilrettelagte tilbud

For at kulturskolen skal være for alle, må tilbudene tilpasses elevens behov. FNs barnekonvensjon, nasjonale føringer og kommunens egne planer vektlegger barns rett til å delta i kunst- og kulturliv, uavhengig av funksjonsevne. Kulturskolen tilrettelegger for deltakelse i det ordinære tilbudet og tilbyr i tillegg egne tilpassede undervisningsopplegg. Med dette tilrettelegges det for elever med funksjonsnedsettelser, nevrodivergens og andre som trenger ekstra støtte. De tilrettelagte tilbudene har ingen aldersgrense.

Kulturskolen har tilrettelagte tilbud innen musikk og teater. Omfanget av tilrettelagte elevplasser vil variere i planperioden i takt med kompetanse, kapasitet og organisering, og skal rapporteres i kulturskolens ordinære årsrapportering.

Tilrettelagt undervisning kan i større grad integreres som en helhetlig del av kulturskolens samlede opplæringstilbud, slik at inkludering og tilpasning blir en enda større del av skolens pedagogiske praksis. For å lykkes med dette er det behov for å opprette tilrettelagte tilbud innenfor alle kunstuttrykk. En styrking av tilbudet forutsetter rekruttering av lærere med relevant kompetanse samt flere og bedre tilpassede lokaler, både egne og i sambruk med andre kommunale enheter. Disse faktorene er en forutsetning for at kulturskolen skal kunne gi et godt nok tilbud til elever med særskilte behov innenfor alle kulturskolens tilbud.

4.2. Fordypningstilbudet

Trondheim kulturskole har et særlig ansvar for å ivareta et helhetlig opplæringsløp for kunst- og kulturfagene, fra grunnleggende bredde til avansert spesialisering. Fordypningstilbudet er kulturskolens spissede tilbud for elever som ønsker en fordypet læringsvei, og som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning innen feltet.

Målgruppen for fordypningstilbudet er ekstra motiverte og engasjerte elever som viser vilje til progresjon og dedikasjon innen sitt fag. I tråd med nasjonal rammeplan og prinsippet om «Kulturskole for alle» skal tilbudet være åpent for alle kvalifiserte elever, uavhengig av bakgrunn eller spesielle forutsetninger. Kulturskolen skal aktivt vektlegge elevens interesse, læringspotensial og progresjon. Dette inkluderer å tilrettelegge for at også elever med tilrettelagte behov, jf. kapittel 3.1.1, skal kunne delta i fordypningsløp basert på sine ambisjoner.

Fordypningen skal sikre et høyt faglig nivå, utfordre til kritisk refleksjon, og bidra til at elevene utvikler et sterkt kunstnerisk og teknisk grunnlag.

For å sikre transparens og likebehandling for alle søkere, skal Trondheim kulturskole i temaplanperioden utarbeide og implementere klare, objektive inntakskriterier for alle fordypningsløp.

Fordypningstilbudet innen klassisk musikk ble opprettet i 1986 og kulturskolen har i dag fordypningstilbud innen alle fagområder, med unntak av dans. Det skal derfor vurderes om det er hensiktsmessig å etablere et eget fordypningstilbud innen dans.

4.3. Breddetilbudet

Kulturskolens breddetilbud skal sikre at alle barn og unge får møte kunst og kultur i sin hverdag, også utenfor det tradisjonelle kulturskoleformatet. Dette skjer gjennom samarbeid med skoler, barnehager og andre institusjoner. Eksempler på dette er Fargespill

Trondheim, Kulturdag og Den kulturelle skole- og barnehagesekken.

4.3.1. Kulturdag

Kulturdag foregår ukentlig i skole- og barnehagetiden, der lærere fra kulturskolen samarbeider med grunnskoler og barnehager for å styrke de praktisk-estetiske fagene. Kulturdag organiseres og tilpasses lokale forhold ved den enkelte skole/barnehage. I skoleåret 2025/26 deltar 16 grunnskoler og 3 barnehager i Trondheim kommune. Kulturdag involverer 30 lærere fra kulturskolen og tilbudet når omkring 4500 barn hver uke.

Gjennom Kulturdag får barn og unge møte kunst og kultur i sin hverdag, og skolen får økt sin kompetanse i praktisk-estetiske fag. Dette har videre positiv innvirkning på barns læring, fellesskap og trivsel i skolen/barnehagen. Kulturdag er et eksempel på innovasjon i kommunale tjenester. Bystyret har i sak PS0276/22, verbalforslag 46, uttrykt en ambisjon om at alle barneskoler i Trondheim skal ha et kulturdagstilbud.

I dag finansieres kulturskolens lærerressurser avsatt til Kulturdag over skolenes/barnehagenes budsjett, gjennom internfakturering. Denne modellen er sårbar og lite bærekraftig for å realisere Bystyrets ambisjon om full dekning. Det er derfor nødvendig å utarbeide en ny finansieringsmodell som gir forutsigbarhet og maksimerer rekkevidden.

En revidert finansieringsmodell har som mål å bidra til likeverdig tilgang til Kulturdag på tvers av skoler/SFO/barnehager, uavhengig av den enkelte enhets økonomiske handlingsrom. Kulturskolen skal ta et tydelig ansvar for organisering og gjennomføring av ordningen, og finansieringen bør legges direkte til kulturskolen.

I og med at Kulturdag foregår i skole- og barnehagetiden, har man mulighet til å nå alle barn og unge. Det er derfor en ambisjon å utvide Kulturdag, med en tilhørende bærekraftig finansieringsmodell utvides, slik at ordningen blir tilgjengelig for alle barn og unge i kommunen.

Strategisk tilnærming

Ambisjonen om at Kulturdag skal være tilgjengelig for alle barn og unge i grunnskoler og barnehager krever en strategisk tilnærming som både synliggjør det langsiktige ressursbehovet og utforsker innovative løsninger for realisering. Arbeidet med Kulturdag bør følge to parallelle spor:

1. Ambisjonssporet (ressursbehov): Den langsiktige og fulle realiseringen av Kulturdag i sin mest omfattende form er avhengig av utvidede budsjettrammer. Dette krever en politisk prioritering i Handlings- og økonomiplanen (HØP), og er nærmere beskrevet i vedlegget «Prioriteringer og kostnadsvurderinger i planperioden».
2. Organisasjonssporet (innovasjon og utnyttelse): Kulturskolen skal aktivt arbeide med å utvikle fleksible og skalerbare modeller for leveranse og organisering for å maksimere rekkevidden. Dette innebærer å utforske hvordan tilbudet kan integreres i eller samordnes med den ordinære skole- og barnehagehverdagen for å optimalisere felles ressursutnyttelse.

Det skal i planperioden utarbeides en politisk sak om Kulturdag og finansiering av ordningen.

Mål for Kulturdag:

- tilby ordningen med Kulturdag ved flest mulig grunnskoler og barnehager i Trondheim, med mål om full dekning.

- styrke barn og unges basiskunnskaper i praktisk-estetiske fag og bidra til å innfri mål i læreplanen.
- bidra til en mer praktisk og variert skole- og barnehage-hverdag og øke trivselen.
- videreutvikle samarbeidet og kompetansedelingen mellom kulturskolen, grunnskolene og barnehagene.
- øke rekrutteringen til kulturskolens kjernetilbud.

4.3.2. Fargespill Trondheim

Fargespill Trondheim er et samarbeid mellom Trondheim kulturskole og Trondheim kammermusikkfestival, og inngår som et breddetilbud i kulturskolens virksomhet. Prosjektet bygger på en inkluderende kunstnerisk metode som synliggjør ressursene hos barn og unge, særlig de med minoritetsspråklig bakgrunn. Elevene får delta i undervisning der kunst og fysisk aktivitet skaper rom for samhandling og læring, selv når man ennå ikke deler et felles språk. Gjennom ukentlige øvelser i musikk, dans og scenekunst utvikles fellesskap, mestring og uttrykk – med utgangspunkt i deltakernes egne erfaringer og kultur.

Fargespill er både kunst og inkludering. En av de viktigste suksessfaktorene er det tette samarbeidet med innføringsskolene. Dette samarbeidet er en bærebjelke i Fargespill Trondheim og må bevares og styrkes, da det gir nyankomne elever mulighet til å bidra med egne ressurser i et inkluderende fellesskap. I tillegg tilbys ukentlig undervisning i en egen kveldsgruppe. Dette tilbudet er rettet mot viderekomne deltakere og barn og unge som ikke har mulighet til å delta i skoletiden. Gjennom Fargespill Trondheim får elevene delta i undervisning der kunst og fysisk aktivitet skaper rom for samhandling og læring, selv når man ennå ikke deler et felles språk.

Fargespill er prosessen sentral. Det langsiktige arbeidet i skoletiden og i kveldsgruppa danner grunnlaget for forestillinger som gjennomføres i samarbeid med et profesjonelt kunstnerisk team. Her får deltakerne oppleve å stå på en stor scene og bli en del av et felles kunstnerisk prosjekt – noe som skaper stolthet og styrker tilhørigheten.

Gjennom Fargespill når kulturskolen barn og unge som i liten grad deltar i kulturskolens øvrige tilbud. Kulturskolen har en ambisjon om å legge til rette for rekruttering fra Fargespill til både kjerne- og fordypningstilbudene. Fargespill Trondheim, tilrettelagte tilbud og friplassordning gir reell deltakelse for barn med minoritetsspråklig bakgrunn, funksjonsvariasjon og lavinntekt.

Dette er i tråd med Trondheimsløftet, delmål 2.1 (livskvalitet og inkludering) og 2.2 (meningsfull aktivitet for alle).

4.3.3. Andre breddetilbud

Kulturskolen vil se på mulighetene for å utforske og utvikle andre breddetilbud og samarbeidsformer, gjerne i samarbeid med frivillige lag og foreninger og relevante enheter i kommunen. Dette kan skape nye innganger til kulturskolen og fungere som rekrutteringsarenaer til kjerne- og fordypningstilbudet. For å lykkes med dette kreves det forutsigbar finansiering over kulturskolens ramme og langsiktig planlegging.

4.4. Mål for planperioden

I planperioden 2026–2030 vil Trondheim kulturskole særlig arbeide for følgende:

- **Kjernetilbudet** bør styrkes og gjøres tilgjengelig for flere. Det innebærer å utjevne geografiske og faglige skjevheter, styrke samarbeid med lag og organisasjoner, og øke antall elevplasser.

- **Tilrettelagte tilbud** bør utvikles til å favne flere innbyggere med funksjonsvariasjoner. Dette forutsetter økt kapasitet, større faglig bredde og bedre lokaler, samt et styrket samarbeid med helse og skole. Tilrettelagte tilbud bør utvikles med vekt på kapasitet, bredde og faglig kvalitet, slik at elever med funksjonsvariasjoner får reelle muligheter for deltakelse, læring og kunstnerisk utvikling. Et forsterket tilrettelagt tilbud gir muligheter for reell deltakelse, motvirker utenforskap og styrker fellesskapet for innbyggere med funksjonsvariasjoner, i tråd med Trondheimsløftet delmål 2.1 (livskvalitet og inkludering) og 2.2 (meningsfull aktivitet for alle). Dette bidrar til økt sosial bærekraft.
- **Fordypningstilbudet** skal videreutvikles, med en vurdering av muligheten for fordypning innen dans. Kulturskolen skal også styrke samarbeidet med aktører innen høyere utdanning og profesjonelt kulturliv.
- **Breddetilbudet** skal forankres tydeligere i mål og struktur. Kulturskolen skal utforske nye samarbeidsformer, videreføre og styrke Fargespill som inkluderings- og rekrutteringsarena. Det er også et mål å tilby Kulturdag til alle grunnskoler, samt barnehager. For å realisere målet om full dekning, skal kulturskolen systematisk utrede og utvikle kostnadseffektive og skalerbare modeller for organisering og leveranse av Kulturdag, herunder økt sambruk av felles kommunale ressurser. Det bør etableres en bærekraftig finansieringsmodell for Kulturdag, der stillingene finansieres gjennom kulturskolens rammer. Økt tilgang på kunst og kultur i hverdagen for alle barn styrker fellesskapsfølelsen i skolen, og er i tråd med både grunnskolens læreplan, Trondheimsløftet, Temaplanen Stein, Saks, Papir og stortingsmelding 18.

5. Kulturskole for alle

Trondheimsløftet definerer sosial bærekraft som «et samfunn der alle mennesker har like muligheter til verdige liv med tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som utdanning, arbeid og bolig». Trondheim kulturskole har som mål å være en kulturskole for alle barn og unge – uavhengig av faktorer som økonomi, språk, funksjonsevne eller bosted. Reell tilgjengelighet og deltakelse er både et demokratisk prinsipp og et krav forankret i FNs barnekonvensjon og nasjonale føringer, som Meld. St. 18 Oppleve, skape, dele (2020–2021).

Kulturskolen forplikter seg spesielt til å ivareta FNs barnekonvensjons artikkel 12, som sikrer barns rett til å uttrykke sine meninger og bli hørt i alle forhold som angår dem. Dette legger grunnlaget for skolens arbeid med systematisk elevdemokrati.

5.1. Tiltak for tilgjengelighet og inkludering

Alle innbyggere skal ha mulighet for deltakelse, oppleve å bli inkludert og være en del av fellesskapet, i tråd med Trondheimsløftet, delmål 2.1 (livskvalitet og inkludering) og 2.2 (meningsfull aktivitet for alle). I planperioden vil kulturskolen redusere eller fjerne følgende barrierer for deltakelse:

- **Økonomi**: Fra skoleåret 2026/2027 ble det innført ny friplassordning for lavinntektsfamilier. Ordningen gir alle hustander med samlet allmenn inntekt under 4G rett til friplass i kulturskolen. Ordningen benytter samme søknadsmodell som SFO og barnehager, der bruker gir samtykke til å innhente opplysninger fra skatteetaten. I tillegg til friplass kan fritidskortet bidra til at økonomi ikke blir en grunn til å avslutte deltakelsen i kulturskolen. Fritidskortet er en støtteordning som gir ungdom mellom 12-15 år et tilskudd for å delta i regelmessige, organiserte fritidsaktiviteter. Dette er direkte tiltak for å realisere FNs bærekraftsmål 10 (Mindre

ulikhet) og vil bidra til å redusere utenforskap. Det mangler i dag gode tiltak mellom friplass og fritidskort. Det bør sees på ulike moderasjonsordninger for å tette gapet mellom friplass og fritidskort.

- **Geografi**: Tilbudet skal finnes der barna bor. Kulturskolen har ambisjoner om å videreutvikle og styrke kulturskolesentre i alle bydeler.
- **Språk og informasjon**: Minoritetsspråklige familier skal møtes med god informasjon, også på eget språk. Kulturguidene i kommunen er viktige samarbeidspartnere.
- **Funksjonsevne**: Målet er at tilbudet skal være tilgjengelig for elever med ulike behov, gjennom tilrettelagt opplæring, egnede lokaler og nødvendige tilpasninger i instrumenter og materiell.
- **Systematisk medvirkning og elevdemokrati**: Kulturskolen skal utvikle og etablere en struktur for elevdemokrati som sikrer systematisk medvirkning på to nivåer: 1) i det enkelte læringsforløp (innhold og metode), og 2) i skolens overordnede utvikling og organisering.

5.2. Mål for planperioden

- utarbeide en ny politisk sak om en forbedret og mer sosialt rettferdig moderasjonsordning, tilpasset inntektsnivå og i tråd med kommunens øvrige ordninger. Den nye ordningen skal bidra til sosial utjevning og motvirke utenforskap.
- sikre flerspråklig informasjon og aktiv rekruttering av elever med minoritetsspråklig bakgrunn.
- ha som mål å etablere kulturskolesentre i alle bydeler for å sikre geografisk likeverd.
- etablere en fungerende og representativ struktur for elevdemokrati som sikrer systematisk medvirkning på tvers av kulturskolens tilbud.

6. Kulturskolens arealbehov

Trondheimsløftet understreker at kunst og kultur er en bærende kraft i utviklingen av Trondheim og peker på behovet for gode arenaer for kunst- og kulturliv i bydelene og i sentrum. Trondheim kulturskole spiller en sentral rolle i å tilby kunst- og kulturundervisning til barn og unge i hele kommunen. For å kunne gjøre dette på en bærekraftig og kvalitetsmessig måte, er det nødvendig med egnede og tilpassede arealer.

6.1. Nåværende arealbruk

En stor del av kulturskolens undervisning foregår i dag i lokaler på skolene i kommunen. Modellen gir nærhet til elevene, men gir også utfordringer knyttet til tilgang på egnede rom og utstyr. Undervisningen skjer ofte i lokaler som ikke er spesielt tilrettelagt for kunst- og kulturfag, noe som kan påvirke både læringskvalitet og elevopplevelse. Kulturskoletilbudets omfang varierer mellom skolene og er styrt av antall søkere, lærerstillinger og samarbeid med frivillige.

Lydisolering, plassforhold og spesialutstyr er ofte utilstrekkelig, og sambruk med skoler og frivillighet fører til konkurranse om de samme rommene. Kulturskolens lærere har i liten grad tilgang til egnede forberedelseslokaler, noe som understreker behovet for egne rom – både i bydelene og i et kulturskolebygg i midtbyen.

Per 1. oktober 2025 sto 1480 barn og unge på venteliste. Dette viser at befolkningen i Trondheim ønsker seg et større tilbud enn det kulturskolen kan gi i dag. Målet er å øke kapasiteten, som igjen forutsetter tilgang på tilstrekkelige og egnede lokaler for å kunne

møte etterspørselen.

6.2. Kvalitet og standarder for lokaler

Kvaliteten på øvings- og undervisningslokaler er avgjørende for læring, trivsel og kunstnerisk utvikling. For å sikre likeverdige og funksjonelle lokaler i kommunen, bør Trondheim kommune ta hensyn til relevante nasjonale standarder, inkludert standarder for kulturbygg.

6.3. Arealstruktur

For å møte behovene i en desentralisert undervisningsmodell bør det ses på en arealstruktur som kombinerer geografisk tilgjengelighet med behovet for spesialtilpassede lokaler. Modellen skal legge til rette for bred deltakelse, høy kvalitet i undervisningen og effektiv ressursutnyttelse.

Kulturskolens bredde- og kjernetilbud skal i størst mulig grad tilbys desentralisert, i elevenes nærmiljø eller bydel. Dette gir kort reisevei, styrker lokale fellesskap og reduserer miljøbelastningen. Kulturskolens behov for areal bør ivaretas når nye skoler planlegges og bygges.

Det er også viktig med kulturskolesentre som samlokaliserer grunnskole, kulturskole og frivillig kulturliv. Sentrene bør ha spesialtilpassede undervisningsrom og fungere som kulturelle nav for stedsutvikling i bydelene. Bydelsvise kulturskolesentre gir tilgang til kulturskolearenaer der folk bor. Det vil bidra til å realisere FNs bærekraftsmål 11 (Bærekraftige byer og lokalsamfunn). Dette samsvarer med Trondheimsløftets delmål 2.3 og 2.4: møteplasser og kultur som samfunnsbyggende kraft.

Det bør vurderes hvordan arealene i Olavshallen kan videreutvikles for å bedre muligheten for å gi alle barn og unge i Trondheim tilgang til et mangfoldig kulturskoletilbud. Lokalene bør ideelt romme alle kunstfag og ha tilpassede undervisningsrom, formidlingsarenaer og arbeidsplasser for administrasjon, ledelse og lærere.

6.4. Behov for lokaler

Trondheim kulturskole har i dag en høy andel sambruk med byens grunnskoler. Denne modellen gir nærhet til elevene og er kostnadseffektiv, men fører samtidig til betydelige utfordringer knyttet til tilgang på egnede lokaler for kunst- og kulturundervisning. Undervisningen foregår ofte i rom som ikke er tilpasset kunstfagenes behov, og det er stor variasjon i fasilitetene mellom ulike skoler og bydeler. For å kunne tilby et likeverdig og kvalitetsmessig godt tilbud til alle elever, er det nødvendig å se på om det bør utviklesen mer robust og forutsigbar arealstruktur, for eksempel med undervisning på nærskolen, bydelsvise kulturskolesentre og et byomfattende lokale.

Kulturskolens arealbehov handler imidlertid ikke bare om nye arealer, men også om bedre tilgang til og utnyttelse av eksisterende kommunale bygg. I planperioden skal kommunen vurdere tiltak som senker barrierer knyttet til vakthold, renhold og administrasjon ved bruk/utleie, for eksempel en tilsynsvaktordning for kulturlivet.

6.4.1. Tilrettelagte lokaler

Reell tilgjengelighet forutsetter at kommunen prioriterer universelt utformede og spesialtilpassede lokaler for kunstfaglig undervisning. Dette er avgjørende både for det ordinære tilbudet og for elever med tilretteleggingsbehov. Spesialtilpasset akustikk, god plass, visuell og fysisk tilgjengelighet, og riktig teknologi er grunnleggende for å sikre

kvalitet, trivsel og inkludering.

Per i dag får bare en liten andel av innbyggere med funksjonsnedsettelser tilbud gjennom kulturskolen. For å realisere målene om økt kapasitet og faglig bredde – slik det er uttrykt i kommunedelplanen for kunst og kultur (2019–2030) – bør det etableres egnede og tilrettelagte lokaler for alle kunstarter.

6.4.2. Arbeidsplasser for ansatte

En utfordring er mangelen på arbeidsplasser for ansatte. I dag har kulturskolens pedagoger i hovedsak tilgang til arbeidssted kun i undervisningstiden, som i snitt utgjør 44 % av årsverket. Det betyr at det, med noen få unntak, mangler arbeidsplasser for forberedelser, dokumentasjon, samarbeid, utviklingsarbeid og møtevirksomhet.

For at kulturskolen skal være en attraktiv arbeidsplass, det ses på hvordan ansatte kan få en arbeidsplass som også kan benyttes utenfor undervisningstid.. Det må tilstrebes at disse skal tilpasses fagenes egenart, samt inkludere soner for faglig samarbeid, møterom, pauserom og formidlingsarenaer.

6.5. Samarbeid med frivilligheten

Kulturskolesentrene skal være fysiske møteplasser også for frivillige og profesjonelle aktører. Dette vil styrke kulturlivet i bydelene og bidra til at kulturskolen blir en integrert del av lokalsamfunnet, som brobygger mellom oppvekst og kultur, og mellom frivillige og profesjonelle aktører.

6.6. Mål for planperioden

- sikre bedre sambruk og avtaler med skolene for økt forutsigbarhet og kvalitet
- ha som mål å etablere kulturskolesenter i alle bydelene for å tilby faglig sterke, tilgjengelige tilbud i nærmiljøet
- sørge for universell utforming og spesialtilpasning av lokaler, særlig for tilrettelagt opplæring.
- videreutvikle arealene i Olavshallen for å sikre alle barn og unge i Trondheim tilgang til et mangfoldig kulturskoletilbud

7. Medvirkning, innovasjon og samarbeid

Barn og unges uttrykksformer utvikler seg i takt med teknologiske og kulturelle endringer. For å være relevante bør kulturskolen følge denne utviklingen ved både å bevare etablerte kunsttradisjoner og åpne for nye skapende former. FNs barnekonvensjon, særlig artikkel 12 om retten til å bli hørt, er grunnpillaren i dette arbeidet.

Samarbeid med frivillige og profesjonelle er avgjørende for kvalitet, rekruttering og likeverdig tilgang. Kulturskolen skal derfor jobbe systematisk med å utvikle og forankre samarbeidsavtaler. Samarbeid skal være en integrert del av planlegging og faglig utvikling.

Som et supplement til elevdemokratiet, vil kulturskolen legge til rette for god dialog med foresatte og partnere. Det må etableres gode modeller for brukermedvirkning, der også det frivillige kulturlivet og organisasjoner bidrar til skolens videre utvikling.

7.1. Medvirkning

Medvirkning er en grunnpilar i en inkluderende kulturskole og utøves allerede gjennom den daglige dialogen mellom elev og lærer, og i prosjekter. For å sikre at alle relevante målgrupper har reell innflytelse, og i tråd med FNs barnekonvensjon, er ambisjonen å

utvide dette arbeidet.

Kulturskolen skal etablere et integrert og systematisk elevdemokrati som sikrer representativitet og påvirkningskraft også i overordnede spørsmål. Dette er avgjørende for å sikre at tilbudet er relevant, av høy kvalitet og gir elevene reelt eierskap.

I planperioden vil kulturskolen etablere og styrke nye strukturer for å systematisere medvirkningen. Det skal herunder sikres at medvirkning blir en integrert del av den pedagogiske praksisen (gjennom valg av innhold, metode og vurdering), og ikke begrenses til kun organisatoriske spørsmål.

7.2. Innovasjon

Innovasjon handler om å utforske nye muligheter og skape verdi på nye måter – også innen kunst og kultur. Ny teknologi og digitale verktøy gir rom for nye kunstneriske uttrykk og samarbeidsformer. Kulturskolen kan i denne sammenheng spille en nøkkelrolle som ressurssenter for innovasjon; både i egen virksomhet, i lokalt kultur- og næringsliv og i samarbeid med skolen.

Dataspill har en sentral plass i barn og unges hverdag og kombinerer uttrykk som visuell kunst, musikk, historiefortelling og kulturarv. Spillutvikling kombinerer mange kunstneriske uttrykk som musikk, bilde, bevegelse og historiefortelling, og gir barn og unge nye måter å skape og uttrykke seg på.

Kulturskolen ønsker å utvikle og lansere et nytt tilbud innen spillutvikling. Tilbudet skal kombinere digitale kunstformer som musikk, historiefortelling og visuell kunst, og integreres med eksisterende kunstfag for å fremme tverrfaglig samarbeid. Dette gir muligheter for å utvikle både tekniske ferdigheter og kreativt uttrykk, samtidig som det styrker samarbeidet mellom ulike kunstdisipliner.

Tilbudet må utvikles i samarbeid med relevante aktører og med aktiv medvirkning fra barn og unge. Evaluering av tilbudet vil finne sted mot slutten av planperioden for å vurdere dets effektivitet og videre potensial.

7.3. Samarbeid med oppvekst og utdanning (OU)

Som pedagogisk virksomhet skal kulturskolen delta i kommunens skole- og barnehageutvikling. Dette inkluderer deltakelse i utviklingsarbeid i regi av virksomhetsområdene skole og barnehage, samt etter- og videreutdanning gjennom Utdanningsdirektoratet (Udir). Kulturskolens lærere skal være aktive deltakere i kommunens felles profesjonsfellesskap for å styrke helhetlige pedagogiske tilnærminger på tvers av sektorene.

7.4. Samarbeid med universitets- og høyskolesektoren (UH)

Trondheim kulturskole har som ambisjon å være en kunnskapsbasert og utviklingsorientert samarbeidspartner for universitets- og høyskolesektoren (UH-sektoren) i regionen. Dette samarbeidet er avgjørende for å styrke kulturskolens faglige kvalitet, bidra til profesjonsutvikling og sikre rekruttering av kompetente lærere.

Samarbeidet med NTNU og DMMH bygger på kulturskolens erfaringer med forskningsbaserte utviklingsprosjekter som Universitetskulturskoleprosjektet (UNIKUP) og Kulturdag. Kulturskolen skal fungere som en sentral praksis- og utviklingsarena for studenter og forskere, og være en aktiv part i felles profesjonsutvikling.

Kulturskolens samarbeid med UH-sektoren skal forankres i og skje innenfor rammene av

den generelle samarbeidsavtalen om universitetskommunesamarbeid som er inngått mellom Trondheim kommune og UH-sektoren.

For å lykkes med denne ambisjonen, kreves det en styrket struktur, tydelige roller og dedikerte ressurser til forskning og utvikling (FoU), praksisveiledning og kompetanseheving innenfor de kommunale rammene.

I planperioden skal kulturskolen, i dialog med UH-sektoren, videreutvikle flere praksisarenaer for studenter og utforske nye samarbeidsformer om undervisning, praksis, FoU og kunstneriske prosjekter.

7.5. Mål for planperioden

- etablere en struktur for systematisk elevmedvirkning i utvikling av tilbud
- utvikle og lansere et skapende tilbud i spillutvikling i samarbeid med barn og unge
- delta aktivt i kommunens skoleutvikling og Udir-støttet videreutdanning
- formalisere kulturskolens deltakelse i og utnyttelse av universitetskommunesamarbeidet i Trondheim kommune
- videreutvikle kulturskolen som praksisarena for studenter, lærere og forskere
- etablere koordinatorfunksjon for UH-samarbeid og tydeliggjøre bruk av kombinerte stillinger. Realiseringen av koordinatorfunksjonen vil kreve finansiering og samarbeid (Mål 17) med UH-sektoren

8. Den kulturelle skole- og barnehagesekken i Trondheim

Den kulturelle skole- og barnehagesekken (DKS) sikrer at alle barn i Trondheim får møte profesjonell kunst og kultur innenfor musikk, scenekunst, litteratur, kulturarv, film og visuell kunst, uavhengig av familienes forutsetninger for å oppsøke kunst- og kulturinstitusjoner, og gjør at kommunen kan sikre en likeverdig tilgang på kulturtilbud.

Den kulturelle skole- og barnehagesekken skal fortsatt være en del av Trondheim kulturskole og ordningen skal bevare og styrke forankringen i grunnskolene og barnehagene.

Trondheim kommune er en direktekommune. Det innebærer at kommunen er ansvarlig for DKS-tilbudet i Trondheim kommune i sin helhet. Direktekommuneordningen er regulert gjennom en avtale mellom kommunen, staten og fylkeskommunen. Grunnskoletilbudet er i hovedsak finansiert av statlige spillemidler. Dette er midler som i all hovedsak kommer lokalt profesjonelt kulturliv til gode. Kommunen er pliktig til å rapportere til Kulturtanken om hvordan spillemidlene benyttes.

Den kulturelle barnehagesekken er et påmeldingstilbud som sendes ut til barnehagene to ganger i året. Barnehagesekken er et populært tiltak for barnehagene, men på grunn av begrensede midler er det ikke alltid mulig å gi alle barnehager et tilbud. Det er ønskelig at kulturskolen gir et utvidet tilbud til barnehagene. Dette kan i stor grad løses gjennom Den kulturelle barnehagesekken, ved at ordningen videreføres og styrkes. Barnehagesekken finansieres av kommunen.

8.1. Trondheim videreføres som direktekommune

Den kulturelle skole- og barnehagesekken (DKS) videreføres i sin nåværende form, med hovedtrekkene lik DKS-planen 2022-2026: “Plan for den kulturelle barnehage- og skolesekken i Trondheim kommune”(PS 0191/22). Det innebærer videre at kommunen oppfyller statens kriterier for å være en direktekommune, ved å:

- sette av nødvendige ressurser og ha en plan for arbeidet i kommunen som sikrer oppfølging av de til enhver tid gjeldende nasjonale målene for Den kulturelle skolesekken.
- ha stillingsressurser med kompetanse om kunst- og kulturformidling til barn og unge.
- sørge for at spillemidlene til Den kulturelle skolesekken brukes til å sikre barn og unge et bredt og variert tilbud med profesjonelle kunstnere og utøvere.
- ha og vedlikeholde et etablert samarbeid mellom kultursektoren og utdanningssektoren og ha en plan for hvordan Den kulturelle skolesekken til enhver tid er tenkt forankret i skolene og eventuelt barnehagene når det gjelder organisering og tilknytning til den faglige virksomheten i skolen og barnehagen.
- bruke den nasjonale DKS-portalen og sette av ressurser til behandling av forslag fra utøvere til produksjoner.
- bidra til å utvikle nytt innhold og dele produksjoner med andre kommuner.
- delta aktivt i regionale og nasjonale nettverk og arenaer for å sikre erfaringsutveksling og kompetansebygging.

8.2. Programmeringsprosessen i Den kulturelle skole- og barnehagesekken

Programmet i Den kulturelle skolesekken vedtas av en styringsgruppe nedsatt av kommunedirektøren. Denne styringsgruppen består av:

- en representant fra ungdommens bystyre
- en representant fra oppvekstområdet
- en representant fra kulturområdet
- en person fra Trondheims kunst- og kulturliv
- rektor kulturskolen
- leder DKS Trondheim

I forkant av endelig vedtak vurderes innkommende programforslag av Den kulturelle skole- og barnehagesekken i Trondheim (DKS) i samråd med eksterne og interne fagpersoner med høy kompetanse på de relevante kulturuttrykkene gjennom egne fagråd. Deretter vurderes programmet av et ungdomsråd, bestående av medlemmer fra ungdommens bystyre, før det legges frem for styringsgruppa.

Programmet skal være relevant for målgruppen, ha høyt nivå og være i tråd med nasjonale mål og føringer, samt kommunale planer. DKS Trondheim skal i så stor grad som mulig prioritere produksjoner med lokal og/eller regional tilhørighet, så fremt det ikke går på tvers av øvrige mål- og føringer for DKS.

8.3. Tilbudet til skolene og barnehagene

Alle skoler skal motta et programtilbud som sikrer at hver elev 2-4 møter med profesjonell kunst og kultur pr. skoleår. Tilbudene skal ha høy kunst- og kulturfaglig kvalitet og være relevante og aktuelle for barn og unge i dag. Formidlingsformene skal være varierte og best mulig tilpasset den enkelte målgruppe. I løpet av 10 år i grunnskolen er det et mål at alle elever i Trondheimsskolen skal ha besøkt byens store kulturinstitusjoner.

Barnehagene mottar kulturtilbud med forestillinger og verksteder som er kostnadsfritt for barnehager. I tillegg gir mange museer gratis inngang til barnehagebarn som kunngjøres i programmet til barnehagesekken. Mye av grunnlaget for barns utvikling legges i denne alderen.

8.4. Stimuleringsmidler

Skolene skal hvert år ha anledning til å søke stimuleringsmidler fra Den kulturelle skolesekken. Disse midlene skal stimulere innhold og arbeidsformer av kunstnerisk og kulturell art som den enkelte lærer, skole og kommune kan velge å anvende i sitt pedagogiske arbeid. Kriteriene for stimuleringsmidlene vedtas av styringsgruppen for DKS. Kriteriene må være innenfor statlige mål og føringer for ordningen, samt være innenfor kommunens gjeldende planer på oppvekstområdet.

8.5. DKS, byens kulturinstitusjoner og Falstadsenteret

DKS Trondheim kommune samarbeider med byens kulturinstitusjoner om elevbesøk og forestillinger. Dette samarbeidet har fungert godt og videreføres og utvikles videre. Oppvekstsektoren i kommunen dekker reise til og fra Falstadsenteret for hele 9.trinn i kommunen. Ved videreføring av transportordningen vil tilbudet opprettholdes.

8.6. Kulturkontakter i skoler og barnehager

Trondheim kommune har etablert en ordning med kulturkontakter som har ansvaret for koordinering av det praktiske og pedagogiske arbeidet innenfor DKS i den enkelte barnehage og skole. Denne ordningen videreføres. Skolene er forpliktet seg til å ta imot DKS-tilbudene. Kulturkontakten er hovedansvarlig for å kommunisere tilbudene på sin skole, og er sammen med sine kolleger ansvarlig for at innholdet settes i en pedagogisk sammenheng.

8.7. Transport

Trondheim kommune tilbyr gratis bruk av kollektivtilbudet for skoler og barnehager innenfor tidsrommet 09.00-14.00, gjennom 9t2-ordningen. 9t2 dekker hoveddelen av transportbehovet innenfor DKS. Transport utover dette dekkes av DKS sitt budsjett.

8.8. Tilgjengelighet

DKS planlegger årlig program tilpasset elevgrupper med behov for spesiell tilrettelegging, i dialog med skolen, programansvarlig og aktuelle kunstnere/kulturinstitusjoner.

8.9. Barn og unges medvirkning

DKS inviterer årlig grupper av elever, lærere og kulturkontakter til prosjekter med fokus på medvirkning som rådgivning omkring utvelgelse av program, evaluering av produksjoner, innspill med nye ideer til produksjoner.

8.10. Mål for planperioden

- styrke forankringen av DKS i grunnskole og barnehage
- styrke kunst- og kulturopplevelser som pedagogisk og dannende kraft
- videreutvikle DKS i tett samarbeid med skoler, barnehager og profesjonelt kulturliv
- videreføre DKS Trondheim som direktekommune
- sørge for at alle barnehager får et tilbud gjennom Den kulturelle barnehagesekken

9. Oppsummering og prioriterte tiltak

Trondheim kulturskole skal være en drivkraft i arbeidet med å realisere Trondheimsløftet – en mangfoldig by med sterke fellesskap og like muligheter for alle. Temaplanen 2026–2030 viser hvordan kulturskolen, innenfor sitt mandat og virkeområde, kan bidra konkret til sosial bærekraft, forebygging av utenforskap og styrking av fellesskap gjennom kunst og kultur.

Gjennom denne temaplanen bidrar kulturskolen til å:

- gi alle barn og unge tilgang til meningsfulle kulturaktiviteter i sitt nærmiljø

- redusere økonomiske og sosiale barrierer for deltakelse
- samarbeide tett med skoler, frivillighet og helsesektor for å nå de elevene som ellers faller utenfor
- bidra til mestring, tilhørighet og identitetsbygging gjennom kunstneriske uttrykk
- utvikle nye læringsformer, inkluderingsarenaer og kunstpedagogiske tilbud i tråd med barn og unges behov
- styrke kulturskoletilbudet til barn under skolealder

For å forene realisme og ambisjon, og sikre en bærekraftig utvikling, viser temaplanen til vedlegget “Prioriteringer og kostnadsvurderinger i planperioden”, hvor det vises til konkrete tiltak som kan iverksettes.